

## گزارش‌های تدوین مقالات

مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران به عنوان نشریه علمی پژوهشی به منظور گسترش و نشر فعالیت‌های پژوهشی محققان داخلی و خارج کشور به زبان فارسی در زمینه‌های مختلف علوم پزشکی که در هیچ مجله داخلی و خارجی چاپ نشده باشد فعالیت می‌نماید. مخاطبان این نشریه اعضای هیئت علمی، دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی، مدیران، کارشناسان و کارکنان بهداشتی درمانی می‌باشند. این مجله هر ماه یکبار به چاپ می‌رسد. مسئولیت صحت و سقم مطالب هر مقاله به عهده نویسنده یا نویسندگان آن می‌باشد. این مجله حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقالات را برای خود محفوظ می‌دارد و در هر صورت مقاله ارسالی مسترد نمی‌شود.

### روش نگارش مقاله:

۱- ارسال مقاله به یکی از صور پژوهشی اصیل (Original)، مروری (Review article)، گزارش کوتاه (Brief report)، گزارش مورد (Case report)، نامه به سردبیر (letter to editor)، گزارش موارد (Case series) و یا مقاله تحقیقی (Research Letter) و مرور کتب پزشکی منتشر شده (Book review) می‌تواند صورت پذیرد.

۲- **ساختار مقاله اصیل:** مقاله پژوهشی باید مشتمل بر عنوان، خلاصه فارسی و انگلیسی (هر کدام حداکثر تا ۲۵۰ کلمه) واژه‌های کلیدی به فارسی و انگلیسی (حداقل سه و حداکثر ۵ واژه)، مقدمه، مواد و روش‌ها، یافته‌ها، بحث، سپاسگزاری (در صورت لزوم) و فهرست منابع (جداول و تصاویر) می‌باشد.

۳- **خلاصه انگلیسی و فارسی:** خلاصه مقاله حداکثر ۲۵۰ واژه تایپ شود. خلاصه شامل ۴ بخش سابقه و اهداف (Background & Purpose)، مواد و روش‌ها (Materials & Methods)، یافته‌ها (Results) و استنتاج (Conclusion) می‌باشد. اسامی و آدرس نویسندگان بعد از عنوان مقاله نوشته شود.

۴- **واژه‌های کلیدی:** واژه کلیدی (Key words) ۳ تا ۵ کلمه می‌باشد و باید براساس مش تنظیم شود.

۵- **مقدمه:** پس از آوردن سابقه علمی مختصری، هدف مقاله بیان شود و منطق تحقیق یا مشاهده به طور خلاصه اعلام گردد. تنها مراجع کاملاً مرتبط ذکر شود. داده‌ها و نتیجه‌گیری گزارش نشود.

۶- **مواد و روش‌ها:** جامعه مورد بررسی و نحوه نمونه‌گیری (بیماران یا حیوانات آزمایشگاهی)، منجمله گروه شاهد به وضوح بیان شود. سن، جنسیت و سایر مشخصه‌های مهم مشخص شود. روش آماری با جزئیات کامل و کافی توضیح داده شود تا خواننده بتواند نتایج مقاله را آزمون کند. اشاره به نرم افزار مورد استفاده ضروری است ولی کافی نیست. برای هر یک از متغیرهای تحقیق، آزمون آماری به کار گرفته شده قید شود و سعی شود از میانگین، میانه، انحراف معیار و فواصل اطمینان برای نشان دادن نتایج پژوهش استفاده گردد.

۷- **یافته‌ها (نتایج):** نتایج با ترتیب منطقی در متن، جداول، و نمودارها، تصاویر و اشکال ارائه گردد. در مطالعات تحلیلی و کارآزمایی بالینی، ابتدا به مقایسه خصوصیات دو گروه شاهد و مورد (تجربی) پرداخته شود و سپس داده‌های پژوهشی آورده شود. داده‌های جداول، نمودارها و تصاویر در متن مجدداً تکرار نشود و روش‌های بررسی، بحث و نتیجه‌گیری در این بخش آورده نشود.

۸- **بحث:** در قسمت اول این بخش یافته‌های مهم که سوالات تحقیق را پاسخ داده اند آورده شود. بر جنبه‌های مهم و تازه تحقیق و نتیجه‌گیری حاصل از آن تاکید گردد. داده‌ها یا مطالب دیگر متعلق به بخش مقدمه یا نتایج تکرار نشوند. در قسمت بحث، تعابیر یافته‌ها و محدودیت آنها بیان گردند. علل تفاوت با یافته‌های دیگران تحلیل شوند. فرضیه‌های جدید در صورت لزوم بیان گشته و در انتهای بحث آورده شود.

۹- **سپاسگزاری:** در یک صفحه مجزا تشکر و سپاسگزاری از افراد و موسسات را بیاورند.

۱- کمک‌هایی که شایسته تقدیر است، مثلاً حمایت کلی از سوی رئیس بخش، دانشکده، دانشگاه یا موسسه مربوطه

۲- تقدیر از کمک‌های فنی

۳- تقدیر برای کمک مالی و مواد و ابزار که باید ماهیت کمک در آن معلوم شود.

۴- روابط بین مولفین و شرکتهای و موسسات ذکر شود، زیرا ممکن است باعث ایجاد تعارض منافع شود.

۵- در صورتیکه مقاله حاصل پایان‌نامه دانشجویی یا دستیاری است ذکر شود.

۱۰- **نامه به سردبیر:** مربوط به اظهار نظر و نقد علمی درمورد یکی از مقالات آخرین شماره مجله است (نقد در صورتی قابل قبول است که یک ماه از چاپ آن مقاله گذشته باشد). حداکثر ۴۰۰ کلمه (تقریباً ۳ صفحه) و حداکثر ۵-۳ رفرنس دارد. در صورتی که نویسنده اول تمایل به ادامه پاسخ به نقد علمی را داشته باشد همزمان پاسخ چاپ خواهد شد.

۱۱- **گزارش مورد:** در مقالات گزارش مورد باید موارد نادر و عوارض بسیار کمیاب مورد توجه قرار گیرند. این مقالات و نیز مقالات «گزارش موارد» باید شامل خلاصه فارسی و انگلیسی، واژه‌های کلیدی، مقدمه، شرح مورد (موارد)، بحث و فهرست منابع باشند.

۱۲- **مروری:** مقاله مروری باید جامع و کامل بوده و در تنظیم آن از حداقل ۳۰ منبع معتبر استفاده شده باشد. اجزای این نوع مقالات شامل مقدمه، عناوین مورد بررسی و چکیده مقاله به فارسی و انگلیسی می‌باشد. فقط خلاصه و گزارش نمودن نتایج کار دیگران کافی نیست بلکه نظریه پردازی و نتیجه‌گیری جدید باید صورت گیرد. چکیده این مقالات مروری در واقع شامل جمع‌بندی نهایی بررسی می‌باشد. حداقل سه منبع مرتبط از خود نویسنده آورده شود.

۱۳- **گزارش کوتاه:** مقالات گزارش کوتاه از ساختاری شبیه به مقالات پژوهشی برخوردار می‌باشند. با این تفاوت که یافته‌های پژوهش اندک بوده یا به دلایل دیگر محقق تمایل به شرح و بسط کامل آن را ندارد. این مقالات باید حداکثر در ۳ صفحه تنظیم شود. و یافته‌ها و بحث در هم ادغام شود.

۱۴- **مقاله تحقیقی:** این مقالات درحد یک صفحه تنظیم می‌شود.

۱۵- **مرور کتاب:** در قسمت مرور کتاب می‌توان در یک نگاه کلی بحث‌های مختلف یک کتاب تخصصی پزشکی منتشر شده جدید را معرفی نمود. این معرفی که می‌تواند دربردارنده نقاط قوت و ضعف کتاب باشد باید حداکثر در ۲ صفحه انجام پذیرد.

۱۶- **ارائه متن مقاله به مجله:** نویسندگان مقاله باید به همراه ارسال اصل مقاله در نامه‌ای جداگانه اصیل بودن مقاله و موضوع عدم ارسال آن جهت چاپ به نشریه فارسی و انگلیسی زبان دیگر را مورد تاکید قرار دهند. و همچنین قید شود که مقاله توسط همه مولفین خوانده شده و تایید گردیده است (متن نامه مذکور به صورت فایل در آدرس الکترونیکی مجله در دسترس می‌باشد).

### اجزاء مقاله:

۱- صفحه اول یا صفحه عنوان مقاله: شامل عنوان کامل مقاله، نام مولفین، بخش، بیمارستان، دانشکده، دانشگاه و شهر یا محل اشتغال مولف یا مولفین، آدرس پستی مولف مسئول که در مکاتبات استفاده می‌شود. در صورت امکان آدرس پست الکترونیک، عنوان مکرر (Running title) با حداکثر ۴۶ کاراکتر.

۲- صفحه دوم یا صفحه خلاصه: شامل خلاصه و کلمات کلیدی (Key words)

۳- صفحه سوم یا صفحات متن شامل مقدمه، مواد و روش ها، یافته ها (نتایج)، و بحث که تا آخر بحث به دنبال هم آورده می شود.

۴- بخشهای سپاسگزاری، منابع، جداول و شرح نمودارها و تصاویر و عکسها در صفحات جداگانه آورده شود.

۵- منابع براساس روش ونکور به ترتیب استفاده در متن شماره گذاری و مرتب شوند. تنظیم فهرست منابع باید بر اساس راهنمای ضمیمه صورت پذیرد:

۱۷- **ارسال مقالات** نویسندگان می بایست فایل مقاله خود را با رعایت اصول نگارشی مجله در سایت <http://jmums.mazums.ac.ir> از طریق گزینه ارسال مقاله ارسال نمایند. لازم به ذکر است تنها راه ارسال مقالات از طریق سیستم الکترونیکی مجله موجود در سایت می باشد. ضروری است تقاضای چاپ مقاله که به امضای همه نویسندگان به ترتیب اولویت رسیده باشد تحت عنوان covering letter (نامه به سردبیر) ارسال گردد. بدیهی می باشد بعد از Submit مقاله امکان حذف یا اضافه کردن نویسندگان مقاله وجود ندارد.

#### ۱۸- شرایط فنی مقاله:

۱- شماره صفحه در گوشه خارجی پایین هر صفحه قرار گیرد.

۲- این ترتیب رعایت شود: صفحه عنوان، خلاصه و کلید واژه ها، متن، تقدیرنامه، مراجع، شرح تصاویر، جداول و تصاویر (هر کدام در صفحه جداگانه و جای آن ها در متن مشخص و با شماره معین گردد).

۳- تعداد صفحات مقاله (با در نظر گرفتن محل جداول، اشکال و منحنی ها) از حدود ۱۰ صفحه تجاوز نکند. برای ارایه نتیجه واحد از دو فرم مختلف مثلاً هم جدول و هم منحنی خودداری شود. ضمناً بین تعداد صفحات و تعداد و حجم اشکال، جداول، نمودارها و منحنی ها تناسب منطقی وجود داشته باشد (مثلاً در ازای هر ۳ الی ۴ صفحه یک جدول یا شکل یا منحنی).

۱۹- مقاله پس از بررسی اولیه و دریافت نظر داوران (حداقل ۳ نفر)، در صورت نیاز به اصلاح به نویسنده عودت داده می شود. در صورت انجام اصلاحات و عودت آن در موعد مقرر، بررسی نهایی آن انجام می شود. در صورت عدم پذیرش به نویسنده اعلام می گردد. این مراحل حداکثر ۹۰ روز به طول می انجامد و نویسنده تا ۳ هفته فرصت دارد اصلاحیه مقاله را عودت دهد.

۲۰- یک سری از آخرین نسخه مقاله ویرایش شده جهت چاپ برای نویسنده ارسال می گردد بعد از تأیید نویسنده از آخرین تغییرات، مقاله برای چاپ فرستاده می شود.

۲۱- **رعایت محدودیت های اخلاقی:** در کارآزمایی های بالینی، اسامی بیماران و شماره تخت بیمارستان، مخصوصاً در تصاویر ذکر نشود، اخذ رضایت نامه از بیماران ذکر شود. مشخص شود که مطالعه اپیدمیولوژیک یا کارآزمایی بالینی توسط کمیته اخلاقی در پژوهش دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی پیشرفته و یا وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تصویب شده است.

۲۲- چاپ و انتشار مقاله کارآزمایی های بالینی منوط به ثبت آن در مرکز ثبت کارآزمایی های بالینی ایران (IRCT) یا هر یک از مراکز ثبت بین المللی مورد تأیید سازمان بهداشت جهانی است، می باشد و در مطالعات غیر کارآزمایی بالینی درج کد کمیته اخلاق در قسمت مواد و روش ها الزامی می باشد.

۲۳- **تعارض در منافع:** در مطالعات چندمرکزی، توافق نامه محققین مراکز ضمیمه شود. در مطالعاتی که از طرف شرکتهای خصوصی حمایت می شوند ذکر مفاد توافق نامه و قضاوت سردبیر تعیین کننده خواهد بود.

۲۴- واژه و یا عباراتی که به صورت علائم اختصاری به کار برده شده، در اولین استفاده به طور کامل در پرانتز ذکر گردند.

۲۵- نشریه با حمایت علمی و تأمین اعتبارات مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران فعالیت می نماید.

۲۶- بعد از چاپ مقاله دفتر مجله مدارک آن را تا شش ماه بایگانی و بعد از زمان مقرر معدوم می گردد.

۲۷- چاپ و انتشار مطالب مجله پس از کسب اجازه از سردبیر با ذکر ماخذ مجاز می باشد. هرگونه استفاده از مطالب نشریه بدون ذکر منابع ممنوع است.

#### منابع نویسی (References)

(مهم) **مجله فارسی:** تمام منابع ارائه شده در هر مقاله (حتی مقالات فارسی) - به دلیل نمایه شدن مجله در سایت های بین المللی - شامل نام نویسنده یا نویسندگان، عنوان مقاله، نام کوتاه مجله به زبان انگلیسی، سال انتشار مقاله براساس تاریخ میلادی، شماره مجله و صفحات، بایستی بصورت انگلیسی نوشته شود.

Jalali M, Abedi D, Asghari Gh.R, Rezai Z. A study of Anti-microbial effect of pycnocla spinosa's fruit Extract. J Mazand Univ Med Sci 2007; 17(9): 79-86 (Persian) .

**مجله انگلیسی:** نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. عنوان کامل مقاله. نام کوتاه شده مجله. سال انتشار؛ شماره مجله؛ صفحات.

(در صورتی که تعداد نویسندگان از ۶ نفر بیشتر باشد پس از نام نفر ششم از عبارت et al استفاده شود).

Wolf DP, Mastroianni L. Protein composition of human uterine fluid. Fertl Steril 1975; 26(3): 240-247.

**کتاب:** نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. عنوان کتاب. شماره چاپ. شهر محل چاپ: ناشر، سال انتشار.

Ho MT, Saunders CE. Current Emergency Diagnosis and Treatment. 3<sup>rd</sup> ed. New Jersey: Appleton and Lang; 1990.

**فصلی از کتاب:** نام خانوادگی و نام نویسنده. عنوان فصل. عنوان کتاب. نام خانوادگی و نام نویسندگان کتاب. شماره چاپ، محل چاپ: ناشر؛ سال انتشار. صفحات.

Champion RH. Disorders of sweat glands. In: Rook Textbook of Dermatology. Champion RH, Burton JL, Burns DA, editors. 6<sup>th</sup> ed. Oxford: Blackwell Science; 1998. p. 1985-2002.

**ژورنال از اینترنت، Web site و CD-rom:** به ترتیب با توجه به مثال های زیر:

- LaPorte RE, Marler E, Akazawa S, Sauer F. The death of biomedical journal. BMJ [serial online]. 1995; 310: 1387-90.

Available from: <http://www.bmj.com/bmj/archive/6991ed2.htm>. Accessed September 26, 1996.

- Hoffman DL. St John's Wort. 1995; [4 screens]. Available at:

URL:<http://www.healthy.net/library/books/hoffman/materiamedica/stjohns.htm>. Accessed July 16, 1998.

- Gershon ES. Antisocial behavior. Arch Gen Psychiatry [serial on CD-ROM]. 1995; 52: 900-901.

**که توجه:** برای مقالات ایندکس شده در Pub Med در انتهای هر رفرنس عدد PMID ذکر شود.

**که توجه:** به هنگام نوشتن منبع از موارد بالا (اینترنت و ...) به نشانه ها (نقطه، ویرگول و ...) و نیز به وجود یا عدم وجود فاصله دقت شود.